Gribskov Kommune

Sag: 01.05.18-G01-7-22

24. oktober 2026

Høring: om ikke at fjerne bæverdæmning på Tinghuse å ved st. 5388 og at regulativfastsat vandføringsevne ikke overholdes

Nellerødvej 30, 3200 Helsinge 3a Nellerød By, Mårum

HØRING

Vandløbsmyndigheden i Gribskov Kommune påtænker at træffe afgørelse om ikke at fjerne bæverdæmningen på Tinghuse å station 5388, og kan dermed ikke sikre, at vandføringsevnen fastsat i regulativet for Tinghuse å overholdes.
Derfor sendes denne påtænkte afgørelse i 4 ugers høring fra dags dato.

Høringen løber i perioden **24.11.2026 til 22.12.2026.**

Grundlag
Høringens grundlag består af denne påtænkte afgørelse med bilag, samt den vedlagte væsentlighedsvurdering.

Afgørelsen vil blive truffet efter vandløbslovens § 27, jf. § 31, og efter § 62.

Gribskov Kommunes vandløbsmyndighed har vurderet, at fjernelse af dæmningen, der er vurderet til at være en primær dæmning, vil være i strid med naturbeskyttelseslovens §29 a, stk. 2[1], der beskriver, at yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til loven, ikke må beskadiges eller ødelægges.

[1] Miljø- og Fødevareklagenævnet har d. 23. februar 2024 stadfæstet en lignende afgørelse truffet af Gribskov Kommune (Stadfæstelse af afgørelse om ikke at fjerne bæverdæmning i Ramløse Å i forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet i Gribskov Kommune. Sagsnr:21/11038, 21/11039, 21/11040, 22/00058 og 22/00269). I afgørelsen finder klagenævnet, at beskyttelsen af bilag IV-arts yngle- og rasteområder i habitatdirektivet, skal ses implementeret i naturbeskyttelseslovens §29a, stk. 2., uagtet, at bæver ikke fremgår af bilag 3 til loven, idet nævnet anser det som en fejl/forglemmelse, at bæver ikke er listet på bilag 3 til loven.

Grundlag for fastlæggelse af vandstandsniveau
Den primære bæverdæmning ved st. 5388 i Tinghuse Å har eksisteret siden juli 2022. Vandstanden opstrøms dæmningen har varieret gennem årene, og Gribskov Kommune og Naturstyrelsen har siden 2022 løbende fulgt udviklingen og foretaget forskellige former for regulering af dæmningen (se afsnit om historik).
På baggrund af erfaringerne har Gribskov Kommune i samråd med Naturstyrelsen vurderet, at vandstanden opstrøms den primære dæmning skal søges fastholdt omkring kote 13,4 m DVR90. Niveauet vurderes at udgøre en balance mellem hensynet til at begrænse dæmningens opstuvende virkning og hensynet til at opretholde områdets økologiske funktionalitet for bæveren.

Primær og sekundær dæmning
Kommunerne er vandløbsmyndighed og skal i forbindelse med administrationen af vandløbsloven vurdere, om fjernelse af en primær dæmning vil være en forstyrrelse eller ødelæggelse af bæverens yngle- og/eller rasteområde og, om det betyder, at den økologiske funktionalitet ikke kan opretholdes, jf. habitatbekendtgørelsen. Kommunen kan, som beskrevet i Forvaltningsplan for bæver 2020, rådføre sig med Naturstyrelsen for vurdering af, hvorvidt der er tale om en primær eller sekundær dæmning og konsekvenserne ved en eventuel fjernelse af en primær dæmning. Den konkrete vurdering kan dække en længere periode.

Primære dæmninger sikrer yngle- og/eller rastefunktioner for bæveren. En primær dæmning har til formål at hæve vandstanden ved bæverboet for at sikre en stabil vandstand, som holder indgangen til boet under vand og sikrer, at fødelageret er tilgængeligt om vinteren. Sekundære dæmninger etableres derimod med det formål at øge bæverens sprednings- og fødesøgningsveje eller som backup nedstrøms for primære dæmninger.

Da der er konstateret et aktivt bæverbo og ynglende bæver, har Gribskov Kommune efter rådføring og drøftelse med Naturstyrelsen vurderet, at dæmningen i Tinghuse Å ved st. 5388 er en primær dæmning, der medvirker til at sikre, at indgangene til bæverboet står under vand.

Nedstrøms den primære bæverdæmning ligger en sekundær dæmning i st. 5498, som blev konstateret i august 2022. Dæmningen er siden delvist skyllet bort og genopbygget 2026, men vurderes ikke at have betydning for opstuvningen ved den primære dæmning.

Om Tinghuse Å og Nellerød Å
Tinghuse Å og Nellerød Å er begge offentlige vandløb med regulativ. Ifølge regulativet må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage ændringer ved vandløbet og dets anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i regulativet, vandløbsloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandplanerne, Natura 2000-planerne, habitatdirektivet og miljømålsloven.

HØRING

Tinghuse Å er 7.381 meter lang, hvoraf 1.078 meter er rørlagt, mens resten er åben. Åen har sit begyndelsespunkt (station 0) syd for Mårum Tinghuse, ved rørudløb i sydøst-nordvestgående skel syd for ejendommen Bakkeholm, og sit endepunkt i station 7381 ved udløbet i Pøle Å. På Tinghuse Å er der et fald på mellem 1,9 og 2,6 promille fra st. 5534 til st. 6044. Faldforholdene betyder, at en opstuvning fra dæmningen ikke forplanter sig tilsvarende langt opstrøms i Tinghuse Å.

Nellerød Å er et sideløb til Tinghuse Å og løber fra 0-punktet i en brønd på matr.nr. 2a Nellerød, hvor Møllebækrenden har sit endepunkt, til udløbet i Tinghuse Å ved station 5379. Nellerød Å er 787 meter lang, hvoraf 212 meter er rørlagt og 575 meter er åben. På strækningen fra st. 502 og frem til udløbet i Tinghuse Å er der ikke fald i Nellerød Å. Det er derfor Nellerød Å, hvor vandet stuver op som følge af den forhøjede vandstand ved den primære dæmning i Tinghuse Å umiddelbart nedstrøms Nellerød Ås udløb. Det manglende fald betyder, at ændringer i vandstanden ved dæmningen forplanter sig op i Nellerød Å og dermed kan påvirke de tilgrænsende arealer.
Regulativet for begge vandløb kan ses på kommunes hjemmeside her:
https://gribskov.dk/Media/F/3/regulativ-for-tinghuse-nelleroed-aa.pdf

Påvirkning af Hillerødvejen
Som følge af den forhøjede vandstand i Nellerød Å, der skyldes opstuvning fra bæverdæmningen i st. 5388, er Gribskov Kommune blevet opmærksom på, at vejafvandingssystemet ved Hillerødvej er påvirket (bilag 3).

Ved kommunens besigtigelse den 26. maj 2026 blev det konstateret, at en olieudskillerbrønd og den tilhørende afvanding fra Hillerødvej ikke fungerer efter hensigten under de aktuelle vandstandsforhold. Olieudskillerbrønden er beliggende i kote 12,245 m DVR90, mens vandspejlet i Nellerød Å ved besigtigelsen blev målt til kote 13,385 m DVR90. Der blev samtidig konstateret ca. 70 cm vand i den tilhørende vejgrøft, hvor vandspejlet svarede til vandspejlet i Nellerød Å.
Den forhøjede vandstand medfører således en opstuvning i vejafvandingssystemet, som påvirker systemets funktion. Under de aktuelle forhold kan vejvandet fra Hillerødvej ikke passere olieudskilleren og dermed ikke renses som forudsat.
Dette indebærer en potentiel risiko for, at vejvand med indhold af blandt andet olie og tungmetaller kan tilføres Nellerød Å uden den forudsatte rensning. Risikoen kan navnlig være relevant i forbindelse med større afstrømningshændelser eller ved miljøuheld på Hillerødvej.
Kommunens vejmyndighed har samtidig vurderet, at den forhøjede vandstand ikke udgør en risiko for selve vejens konstruktion eller vejtekniske stabilitet. Vejkassen ligger ca. 3 meter over det aktuelle vandspejl. På det foreliggende grundlag vurderes påvirkningen af selve vejanlægget derfor ikke at udgøre et forhold, der i sig selv nødvendiggør yderligere regulering eller fjernelse af bæverdæmningen.

HØRING

Påvirkningen af vejafvandingssystemet giver imidlertid anledning til en nærmere vurdering.
Gribskov Kommune vil derfor inddrage ekstern rådgivning med henblik på at undersøge afvandingsforholdene nærmere og afdække mulige tekniske løsninger, herunder løsninger der kan sikre en tilfredsstillende afledning og rensning af vejvandet under de aktuelle vandstandsforhold.

Matrikler der påvirkes af bæverdæmningen
Den primære bæverdæmning er placeret i Tinghuse Å, station 5388, på matrikel nr. 1m/1a Ejlstrup By, Mårum. Matriklerne 3a, 2a og 2e Nellerød By, Mårum samt matriklerne 1a og 1m Ejlstrup By, Mårum er helt eller delvist beliggende opstrøms dæmningen og vurderes derfor at kunne være påvirket af den opstuvning af vand, som dæmningen medfører. Matriklernes placering fremgår af kort i bilag 1.
Vurderingen af de påvirkede arealer er foretaget på baggrund af en modelberegning i SCALGO med udgangspunkt i en vandstandskote på 13,4 m DVR90. Modelberegningen viser de arealer, som ved den anvendte kote forventes at være vanddækkede eller på anden måde direkte påvirket af opstuvningen.
Da ovennævnte matrikler vurderes at være eller kunne være påvirket af opstuvningen fra bæverdæmningen, modtager ejerne af disse matrikler nærværende afgørelse.

Areal af områder indenfor matrikler der påvirkes af bæverdæmningen
På baggrund af modelberegningen er omfanget af de våde arealer på matrikel nr. 2e, 2a og 3a Nellerød By, Mårum opgjort. De registrerede matrikelarealer er henholdsvis 188.791 m², 85.094 m² og 195.230 m².

På matrikel nr. 2e udgør de kortlagte våde områder henholdsvis 2.311 m², 1.071 m² og 2.756 m². Det samlede våde areal på matriklen er dermed 6.138 m², svarende til ca. 0,61 ha. Dette udgør ca. 3,25 % af matriklens registrerede areal på 188.791 m².

På matrikel nr. 2a udgør det kortlagte våde område 737 m², svarende til ca. 0,07 ha. Dette udgør ca. 0,87 % af matriklens registrerede areal på 85.094 m².

På matrikel nr. 3a udgør de kortlagte våde områder henholdsvis 3.404 m², 3.008 m² og 6.493 m². Det samlede våde areal på matriklen er dermed 12.905 m², svarende til ca. 1,29 ha. Dette udgør ca. 6,61% af matriklens registrerede areal på 195.230 m².

Arealopgørelsen beskriver den modelberegnede udbredelse ved den anvendte kote og skal derfor betragtes som en beregnet afgrænsning af de påvirkede arealer og ikke som en landmåling af den faktiske vandudbredelse på en bestemt dato.

HØRING

Landbrugsarealer, der oversvømmes som følge af bæveraktivitet, kan under visse betingelser fortsat være berettigede til grundbetaling, hvis de indberettes under ordningen »Grundbetaling til projektarealer«[2].

Mulige tiltag og regulering af bæverdæmninger
Forvaltningsplanen for bæver fra 2020 beskriver rammerne for håndtering af bæver og bæverdæmninger og mulighederne for at afværge gener, som bævernes aktivitet medfører. Forvaltningsplanen sondrer mellem primære og sekundære dæmninger, idet mulighederne for regulering afhænger af dæmningens funktion for bæveren.

Forvaltningsplanen beskriver forskellige metoder til regulering af bæverdæmninger, herunder delvis fjernelse af dæmningsmateriale, etablering af rør eller andre gennemføringer gennem dæmningen samt anvendelse af strømførende tråd til at begrænse bævernes genopbygning. Ved regulering skal der samtidig tages hensyn til bæverens yngle- og rasteområde og til, om områdets økologiske funktionalitet kan opretholdes.

De samme reguleringsmetoder og vurderingen er i tråd med tidligere afgørelse truffet af Gribskov Kommune, påklaget og afgjort i klagenævnet 23. februar 2024:
Stadfæstelse af afgørelse om ikke at fjerne bæverdæmning i Ramløse Å i forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet i Gribskov Kommune
Sagsnr:21/11038, 21/11039, 21/11040, 22/00058 og 22/00269

På den baggrund har Gribskov Kommune i samråd med Naturstyrelsen vurderet, at den primære dæmning ved st. 5388 kan reguleres med henblik på at begrænse opstuvningen og generne for de berørte bredejere, forudsat at reguleringen kan ske uden at skade bæverens yngle- og rasteområde og områdets økologiske funktionalitet.

Naturstyrelsen har siden september 2022 forestået reguleringen af den primære dæmning. Reguleringsmetoderne og det tilstræbte vandstandsniveau er løbende blevet tilpasset på baggrund af erfaringerne med dæmningen, vandstanden og bævernes aktivitet. Det konkrete forløb og de gennemførte reguleringstiltag beskrives nedenfor.

HØRING

[2] Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, *Brugerguide om grundbetaling til projektarealer 2026*, afsnit 9. Se vejledningen (PDF)

Historik og gennemførte reguleringstiltag

2022
Den primære bæverdæmning ved st. 5388 blev konstateret i juli 2022, efter at ejeren af matrikel nr. 3a Nellerød By, Mårum havde kontaktet Naturstyrelsen Nordsjælland og Gribskov Kommune med oplysning om, at dæmningen medførte, at dele af markerne på matriklen stod under vand. Ved et fælles tilsyn den 11. juli 2022 med deltagelse af lodsejer, Naturstyrelsen og Gribskov Kommune blev den primære bæverdæmning konstateret ved st. 5388 i Tinghuse Å.
Nedstrøms den primære dæmning bliver en sekundær dæmning i st. 5498 konstateret i august 2022. Dele af den sekundære dæmning er efterfølgende skyllet bort og til dels genopbygget i 2026 *(bilag 2)*

Den 7. september 2022 afholdt Gribskov Kommune og Naturstyrelsen et møde med de berørte bredejere. Ejere og brugere af matrikel nr. 2a, 2e og 3a Nellerød By, Mårum samt formanden for Gribskov Vandløbslaug deltog i mødet. Kommunen og Naturstyrelsen redegjorde for de retlige og naturmæssige rammer for håndteringen af bæverdæmningen, mens lodsejerne beskrev de konkrete konsekvenser af opstuvningen, herunder problemer med at færdes på og dyrke dele af de berørte marker. Gribskov Vandløbslaug gjorde desuden opmærksom på det værditab, som påvirkningen efter laugets vurdering medførte.
På mødet blev det oplyst, at Naturstyrelsen forsøgsvis ville regulere den primære dæmning med henblik på at begrænse opstuvningen og finde et vandstandsniveau, hvor generne for de omkringliggende arealer kunne reduceres uden at påvirke bæverens levevilkår. Det blev samtidig aftalt at opsætte en skalapæl umiddelbart opstrøms dæmningen, så udviklingen i vandstanden kunne følges i forbindelse med reguleringen. Skalapælen blev opsat i september 2022, hvor vandstanden blev målt til kote 13,17 m DVR90.

Naturstyrelsen har siden den 9. september 2022 forestået den løbende regulering af den primære dæmning. Reguleringen har gennem årene bestået af forskellige metoder, herunder manuel fjernelse af dæmningsmateriale, etablering af rør og drænslanger gennem dæmningen samt anvendelse af rionet. Dæmningen er blevet tilset og reguleret efter behov, og i perioder har dette indebåret tilsyn og regulering med intervaller på ca. én til to uger.

I de første år blev dæmningen reguleret med henblik på at fastholde vandstanden omkring kote 13,17 m DVR90. Dette niveau skulle sikre, at indgangen til det først opståede bæverbo (*bilag 1, indgang punkt 0*) fortsat var vanddækket.

HØRING

2023/2024
I vinteren 2023/2024 etablerede bæverne et nyt bo i forgreningen mellem Nellerød Å og Tinghuse Å, med sin primære indgang fra Nellerød Å siden. Efter etableringen af det nye bo viste det sig ikke længere muligt at fastholde vandstanden omkring kote 13,17 m DVR90.

Som led i den løbende overvågning af vandstanden blev der den 11. december 2024 opsat en digital vandstandslogger i Nellerød Å ved st. 760, tæt på de aktive bæverbo. Loggeren gør det muligt løbende at følge og aflæse udviklingen i vandstanden

2025
Gennem yngleperioden 2025 blev den primære dæmning reguleret med håndkraft og vandstanden svingede mellem ca. 13,2-13,35 DVR 90.
Efter en periode uden regulering af den primære bæverdæmning bliver der den 20. november 2025 målt en maksimal vandstand på kote 14,0 m DVR90. Efter aftale mellem Naturstyrelsen, Gribskov Kommune og berørte lodsejere bliver der opsat en strømførende tråd over dæmningen for at begrænse bævernes genopbygning. For at undgå en for hurtig sænkning af vandstanden blev denne i første omgang sænket til ca. kote 13,6 m DVR90.

2026
I foråret 2026 blev vandstanden gradvist sænket fra kote 13,6 m DVR90, først til 13,5 DVR90 den 23. april og derefter til 13,4 m DVR90 den 6. maj. Ved Naturstyrelsens besigtigelse den 13. maj 2026 var vandstanden fortsat kote 13,4 m DVR90 og det aktive bæverbo havde vanddækkede indgange. Naturstyrelsen vurderede, at vandstanden ikke havde konsekvenser for områdets økologiske funktionalitet.
I maj 2026 blev der konstateret et nyt kuld bæverunger i området. Det understøtter vurderingen af, at bæverne fortsat anvendte området som yngle- og rasteområde ved en vandstand på omkring kote 13,4 m DVR90.

Den 5. juni 2026 blev den strømførende tråd fjernet af grundejer, der hidtil havde til hensigt, at sikre en fast vandstandskote på ca. 13,4 DVR90.
Den 2. juli, 2026 observeres bæveraktivitet på den sekundær dæmning i st. 5.480.

Gennem hele yngleperioden fra maj til august 2026 blev vandstanden opretholdt omkring kote 13,4 m DVR90, uden regulering, også efter at den strømførende tråd var fjernet. Dette indikerer, at bæveren har accepteret vandstandsniveauet og ikke har haft behov for at genopbygge eller forhøje den primære dæmning se bilag 1.

Genopbygning af bæverdæmningen og udvikling i vandstanden
Fra september til oktober 2026 har bæveren gradvist genopbygget den primære dæmning. Genopbygningen har medført en betydelig stigning i vandstanden opstrøms dæmningen. Den 22. oktober 2026 blev der registreret en rekordhøj

HØRING

vandstand på kote 14,196 m DVR90.

Kollaps af den primære bæverdæmning st. 5388
Den 23. oktober 2026 om eftermiddagen kollapsede den primære bæverdæmning efter en periode med kraftig nedbør og storm *(bilag 1).* Kollapset vurderes sandsynligvis at være forårsaget af et betydeligt vandtryk på dæmningen som følge af den høje vandstand. Dæmningen var i væsentligt omfang opbygget af græs, mudder og øvrigt organisk materiale, hvilket kan have haft betydning for dens stabilitet.
Selve kollapset blev registreret på et opsat vildtkamera og er dermed dokumenteret ved videooptagelse.
Ved dæmningens kollaps blev store mængder opstuvet vand frigivet på kort tid og ledt nedstrøms i vandløbet. Dette medførte omfattende oversvømmelser af de nedstrøms beliggende arealer, herunder ved beboelsesejendommen på Duemosevej.

Besigtigelse og opmåling af bæverbo
Tirsdag den 27. oktober 2026 foretog Naturstyrelsen, Gribskov Kommune som vandløbsmyndighed samt ejeren af den berørte matrikel en fælles besigtigelse af den kollapsede bæverdæmning og de omkringliggende forhold.
I forbindelse med besigtigelsen blev registrerede indgange til bæverboet indmålt med henblik på at fastlægge deres højdekoter. Formålet med opmålingen var at tilvejebringe et fagligt grundlag for vurderingen af den nødvendige vandstand ved en genopbygning af dæmningen, så indgangene til bæverboet fortsat kan være vanddækkede.
De indmålte koter for indgangene til bæverboet fremgår af skema i bilag 1.

Ved besigtigelsen af det aktive bæverbo blev der registreret tre indgange, herunder en hovedindgang (punkt 2) og to mindre indgange (punkt 1 og 3) (se *bilag 1).* Større bæverbo kan have op til otte indgange, og det kan derfor ikke udelukkes, at der findes yderligere indgange, som ikke er blevet registreret, eksempelvis fordi de har været beliggende under vandspejlet.
Som følge af den kortvarigt lave vandstand var det muligt at foretage en nærmere besigtigelse af hovedindgangen (punkt 2). Her kunne der observeres et mindre vandbassin foran indgangen samt bunden af en tunnel ca. 60 cm inde i boet. Tunnelen var ca. 40 cm høj og havde et loft bestående af grene. Den videre udformning af tunnelsystemet og boets indre kamre kunne ikke fastlægges ved besigtigelsen (se *bilag 1*).

Bundkoten ved hovedindgangen blev opmålt til 13,073 m DVR90. Ved en vandstand på kote 13,40 m DVR90 vil der således være ca. 33 cm vand over den opmålte bundkote. På baggrund af tunnelens observerede højde vurderes hovedindgangen derfor at være overvejende vanddækket ved denne vandstand.
De to øvrige registrerede indgange (punkt 1 og 3) er mindre og kan have fungeret som sekundære indgange eller flugtveje. Bundkoterne blev opmålt til henholdsvis 13,044 og 13,207 m DVR90, mens topkoterne blev målt til henholdsvis 13,440 og

HØRING

13,488 m DVR90. Opmålingerne af topkoterne er dog forbundet med usikkerhed som følge af de mange udstående grene i boets konstruktion og den bløde mudderbund, der vanskeliggjorde præcise målinger direkte ved indgangene. De målte topkoter repræsenterer derfor ikke nødvendigvis indgangenes laveste loftshøjde længere inde i boet, hvor der kan forekomme vandlåskonstruktioner.

Det vurderes samlet, at en vandstand på kote 13,40 m DVR90 vil sikre en væsentlig vanddækning af hovedindgangen. Vurderingen understøttes desuden af, at bæverne har benyttet boet i yngleperioden ved tilsvarende eller lavere vandstande, uden at der har været behov for at forhøje den primære dæmning.

På baggrund af besigtigelsen blev det mellem Naturstyrelsen, Gribskov Kommune som vandløbsmyndighed og matriklens ejer aftalt, at der på ny skulle opsættes stødtråd ved bæverdæmningen, når bæverne havde genopbygget dæmningen til cirka kote 13,40 m DVR90. Formålet med stødtråden er at begrænse bævernes fortsatte forhøjelse af dæmningen og dermed modvirke yderligere opstuvning af vand samt reducere risikoen for oversvømmelse af de omkringliggende og nedstrøms beliggende arealer, samtidig med at der opretholdes en tilstrækkelig vandstand til at sikre, at indgangene til bæverboet forbliver vanddækkede

Genopbygning efter dæmningskollapset
Efter kollapset påbegyndte bæverne hurtigt genopbygningen af den primære dæmning. Den nye dæmning genopbygget cirka 2 meter forskudt opstrøms i forhold til den tidligere placering.
Pr. 9. november 2026 var dæmningen genopbygget til kote 13,40 m DVR90, hvilket viser, at bæverne på relativt kort tid har været i stand til at genetablere en væsentlig del af dæmningens opstemningseffekt.
Den fortsatte udvikling i dæmningens højde og den tilhørende vandstand er væsentlig for vurderingen af både beskyttelsen af bæverboets indgange og risikoen for fornyet opstuvning og oversvømmelse af de omkringliggende og nedstrøms beliggende arealer.

Samlet vurdering af reguleringsniveauet
Gribskov Kommune og Naturstyrelsen vurderer fortsat, at kote 13,4 m DVR90 er et hensigtsmæssigt fremtidigt reguleringsniveau ved bæverdæmningen.
Vurderingen bygger særligt på erfaringerne fra foråret 2026, hvor det blev dokumenteret, at indgangene til det aktive bæverbo fortsat var vanddækkede ved kote 13,4 m DVR90, og at bæverne fortsat anvendte området som yngle- og rasteområde. Fundet af et nyt kuld bæverunger i foråret 2026 understøtter yderligere, at området fortsat havde funktion som yngleområde efter vandstandssænkningen.

Den efterfølgende genopbygning af dæmningen ændrer ikke i sig selv på disse observationer eller vurderingen af, at områdets økologiske funktionalitet kan opretholdes ved kote 13,4 m DVR90.

HØRING

På den baggrund vurderer Gribskov Kommune og Naturstyrelsen, at en regulering til kote 13,4 m DVR90 kan gennemføres uden at forringe områdets funktion som yngle- og rasteområde for bæver. Niveauet vurderes samtidig at kunne begrænse de afvandingsmæssige gener for de omkringliggende arealer sammenlignet med den nuværende højere vandstand.

Ejere af matrikler der påvirkes af den stuvning dæmningen forårsager er foruden ovenstående møder blevet orienteret om tiltag og situationen på gældende datoer: 16. september 2022, 14. oktober 2022, 7. februar 2023, 7. marts 2023, 29. februar 2024, 5. marts 2024, 18. december 2024, 1. september 2025, 24. marts 2026, 26.10.2026, 27.10.2026, 24.11.2026.

Væsentlighedsvurdering og vurdering af streng beskyttede arter
Den samlede væsentlighedsvurdering findes som vedlagt bilag til afgørelsen.

Samlet ses vurderes det, at afgørelsen om ikke at fjerne bæverdæmningen, ikke har en væsentlig påvirkning på de i Natura 2000-planen udpegende habitatnaturtyper og arter samt bilag IV-arter i og nær oplandet til Tinghuse Å og bæverdæmningen. Desuden vurderes det, at opfyldelse af miljømålene fastsat i vandrammedirektivets vandhandleplaner om, at vandforekomsterne skal opnå god kemisk, kvantitativ og økologisk tilstand, ikke hindres. I vurderingen er der lagt vægt på, at der i forvaltningsplan for bæver s.13 står, at hensynet til bæveren vægtes højere i Natura 2000-områderne, særligt så længe bæveren ikke har opnået gunstig bevaringsstatus. Bæveren har ikke opnået gunstig bevaringsstatus, hvilke vil forudsætte en bestand på mindst 200 individer fordelt på ca. 50 familier. I Nordsjælland vurderer Naturstyrelsen, at der er omkring 110 individer. Der er ydermere lagt vægt på, at bæverne er en nøgleart, der skaber levesteder for andre arter.

Væsentlighedsvurderingen viser, at bæverdæmningen og de oversvømmelser den forårsager har en neutral effekt på nærmeste Natura 2000-område eftersom, det vurderes, at der:

- Ikke sker ændringer i naturtilstanden i Natura 2000-områder,
- opretholdes gunstig bevaringsstatus,
- at naturtyper og arter vil være upåvirkede

Endvidere konkluderes det, at bilag IV-arter ikke påvirkes negativt grundet afstand til nærmeste registreringer men, at bæverens aktiviteter kan skabe yngle-rastesteder for padder, flagermus og odder. Dog vurderes det at bæverens tilstedeværelse kan forårsage et skift i artssammensætning af flagermuspopulationer, men at dette ikke modstrider habitatdirektivet, da bæveren har status af naturlig forekommende og, at der derfor ikke skal opstilles afværgeforanstaltninger.

Endelige vises det i væsentlighedsvurderingen, at bæverens dæmning og deraf

HØRING

følgende oversvømmelse ikke strider imod vandrammedirektivet, idet effekterne ikke hindrer målopfyldelse af vandhandleplanerne.

Eftersom det med denne væsentlighedsvurdering er vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdes habitatnaturtyper og arter, ligesom bilag IV-arter ikke påvirkes i modstrid med habitatdirektivet og, at bæverdæmningen og deraf følgende oversvømmelser, ikke hindrer målsatte vandforekomster i målopfyldelse, foretages der ikke en konsekvensvurdering.

Vurdering og påtænkt afgørelse

Efter samråd med Naturstyrelsen og på baggrund af bæverens beskyttelse efter habitatdirektivet vurderer Gribskov Kommune, at en fjernelse af den primære bæverdæmning i Tinghuse Å vil være i strid med habitatdirektivets bestemmelser om beskyttelse af bilag IV-arters yngle- og rasteområder mod beskadigelse og ødelæggelse.
Da bæveren er omfattet af denne beskyttelse, og dæmningen indgår som en del af bæverens yngle- og rasteområde, vurderer kommunen, at den primære dæmning ikke kan fjernes og derfor skal opretholdes.

På baggrund af Naturstyrelsens besigtigelser og erfaringer med den løbende regulering af dæmningen vurderes det, at vandstanden opstrøms den primære bæverdæmning kan sænkes og fastholdes omkring kote 13,4 m DVR90, uden at det skader bæverens yngle- og rasteområde eller områdets økologiske funktionalitet. Vurderingen bygger blandt andet på, erfaringerne fra foråret 2026, hvor det blev dokumenteret, at indgangene til det aktive bæverbo fortsat var vanddækkede ved kote 13,4 m DVR90, og at bæverne fortsat anvendte området som yngle- og rasteområde.

Bæverdæmningen medfører opstuvning af vandet opstrøms dæmningen og påvirker dermed vandløbets vandføringsevne. Gribskov Kommune har derfor ikke mulighed for at sikre, at den regulativfastsatte vandføringsevne for Tinghuse Å og Nellerød Å opretholdes på den berørte strækning.
Opstuvningen begrænser samtidig kommunens mulighed for at vedligeholde vandløbet i overensstemmelse med regulativet, herunder at foretage grødeskæring i det vandpåvirkede område.
Gribskov Kommune vil fortsat foretage grødeskæring i det omfang, det er muligt under hensyntagen til bæverdæmningen og beskyttelsen af bæverens yngle- og rasteområde. Behovet for grødeskæring vurderes som fastsat i regulativet to gange årligt: én gang i perioden 1. juni–31. juli og én gang i perioden 1. august–15. oktober.

Vurderingen er i tråd med tidligere afgørelse truffet af Gribskov Kommune, påklaget og afgjort i klagenævnet 23. februar 2024:

HØRING

Stadfæstelse af afgørelse om ikke at fjerne bæverdæmning i Ramløse Å i forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet i Gribskov Kommune
Sagsnr:21/11038, 21/11039, 21/11040, 22/00058 og 22/00269

Høring
Den påtænkte afgørelse fremlægges i høring i **4 uger** på Gribskov Kommunes hjemmeside, og kan findes her: https://gribskov.dk/hoeringer

Høringssvar kan sendes via e-mail til vandlob@gribskov.dk eller via brev til Gribskov Kommune, Rådhusvej 3, 3200 Helsinge **inden den 22.12.2026.**
Efter høring vil den egentlige behandling efter vandløbsloven finde sted. Når den endelige afgørelse efter vandløbsloven foreligger, er der 4 ugers klagefrist.

Denne høring er sendt til:
Ejere af matrikel nr. 1a, 1m,1b, 2e, 2a og 3a Nellerød By, Mårum
Ejere af matrikel nr. 3g, Ejlstrup By, Mårum (Duemosevej)

Høringen er desuden sendt til
Danmarks Sportsfiskerforbund; @sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov gribskov@dn.dk
Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk
Museum Nordsjælland; post@museumns.dk
Friluftsrådet nordsjælland@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening: dof@dof.dk
Nordsjælland Dansk Ornitologisk Forening forpersoner.nordsjaelland@dof.dk
Gribskov Vandløbslaug: michael@vejagergaard.dk
Naturstyrelsen Nordsjælland

Aktindsigt
Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør Forvaltningslovens §9 (LBK nr. 433 af 22/04/2014).

Klagevejledning
Der medsendes ikke klagevejledning da dette er en høring.
Klagevejledningen medsendes den endelige afgørelse.

Eventuelle spørgsmål
For spørgsmål vedrørende denne høring, kontakt undertegnede på telefon 72 49 68 18 eller per e-mail: vandlob@gribskov.dk

Med venlig hilsen

Maria Schock
Center for Teknik og Borgerservice
Natur, Vand og Vej

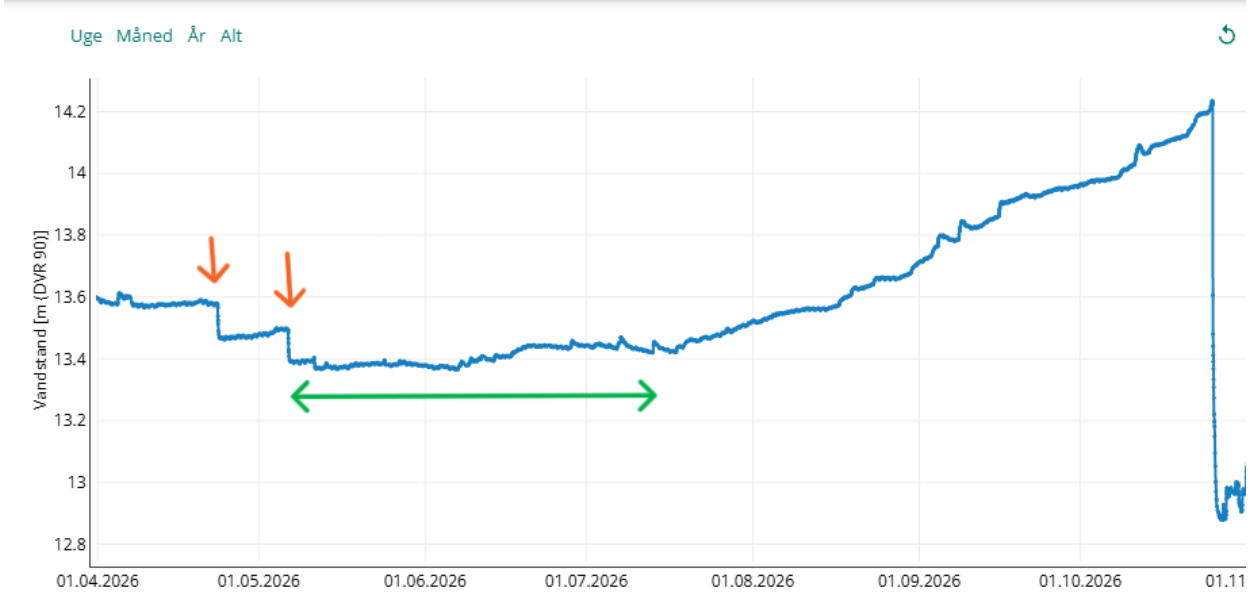
Gribskov Kommune
Rådhusvej 3, 3200 Helsinge
Telefon: 72 49 60 00

HØRING

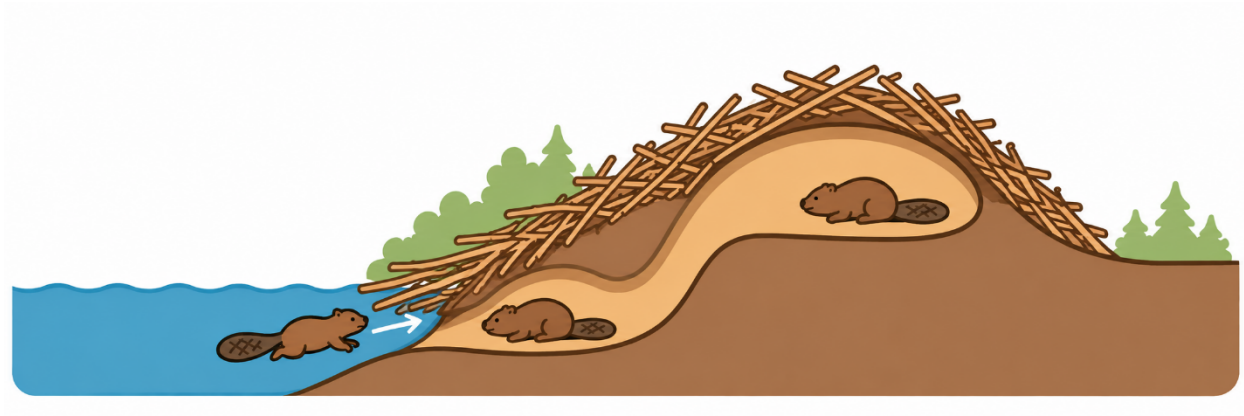
Kort bilag 1.

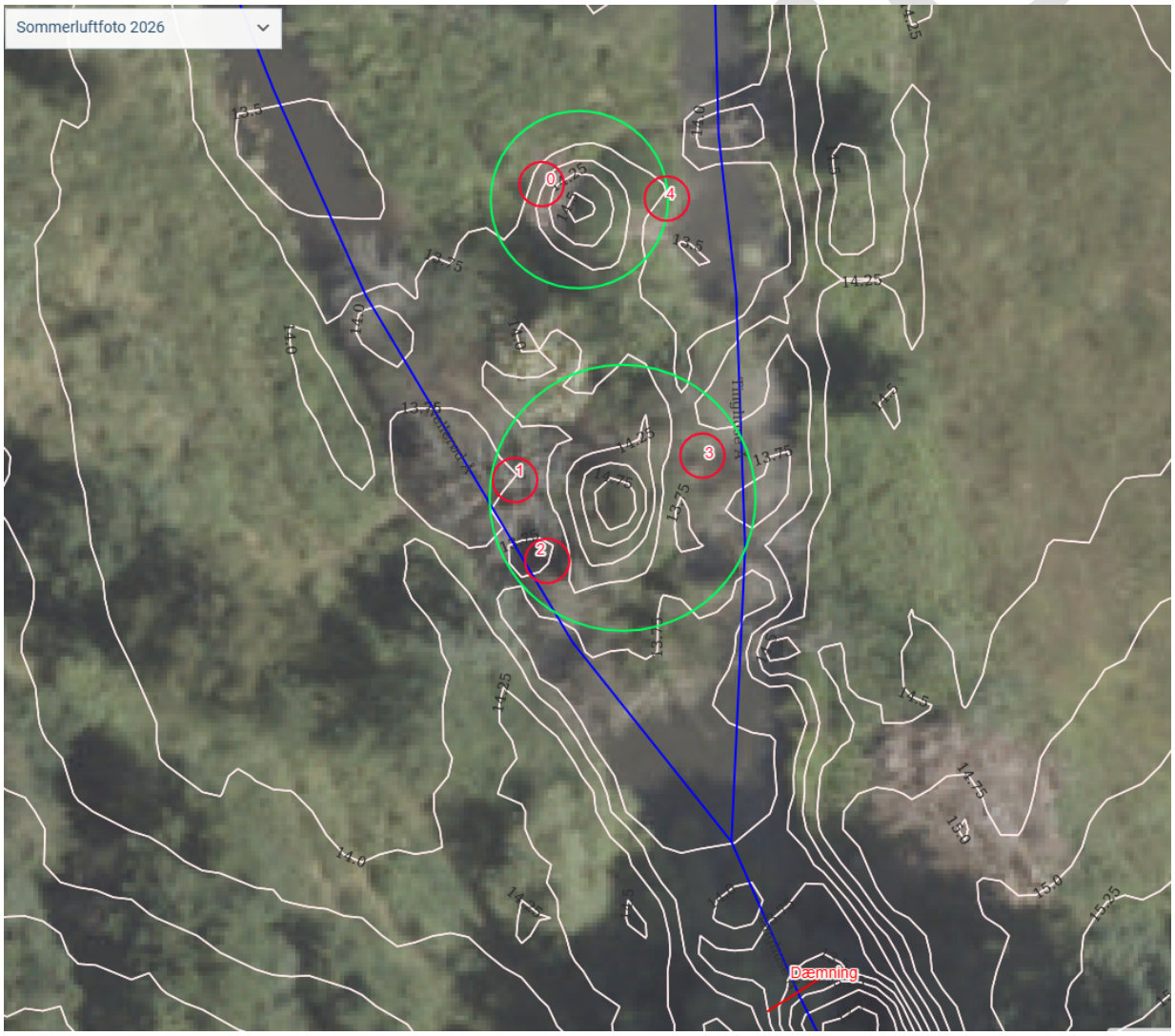
Figur 1:Kort med angivelse af primær dæmning (rød streg) i st. 5388 og sekundær dæmning i st. 5498 på Tinghuse å.

Figur 2 : Vandstandsdata fra perioden 1. april til 1. november 2026. De orange pile markerer de to vandstandsreguleringer forud for yngleperioden. Den grønne pil angiver yngleperioden fra begyndelsen af maj til slutningen af juli, hvor vandstanden har været forholdsvis stabil. Dæmning kollaps ses den 23. oktober 2026.

Figur 3: Illustration af bæverboets opbygning med et indledende spise-/tørrekammer, hvorfra en gang fører videre op til hovedkammeret.

Figur 4: Omtrentlig placering af de to bæverbo der kan ses via højdekurver, hhv. øverste inaktivt bo med 2 indgange/udgange og nederste aktivt bo med 1 hovedindgang og 2 flugtindgange/udgange

Målepunkt	Bundkote (m)	Topkote (m)
Inaktivt bæverbo		
punkt 0 (vest)	13,249	13,563
Punkt 4 (øst)	12,672	13,019
Aktivt BO		
Punkt I – indgang (vest)	13,044	13,440
Punkt 2 – hovedindgang (vest)	13,073	
Punkt 3 – indgang (øst)	13,207	13,488

Figur 5: Hovedindgang til aktivt bæverbo pkt. 2

RING

Figur 6: Mindre indgang/udgang til aktivt bæverbo, pkt. 3.

Figur 7: Mindre indgang til aktivt bæverbo: pkt. 1

Figur 8: Det gamle bo, som er inaktivt og faldet sammen.

Figur 9: Indgang til inaktivt gl. bæverbo, pkt. 4.

Figur 10: Mulig indgang til inaktivt gl. bæverbo, pkt. 0.

Oversigt over påvirkede matrikler

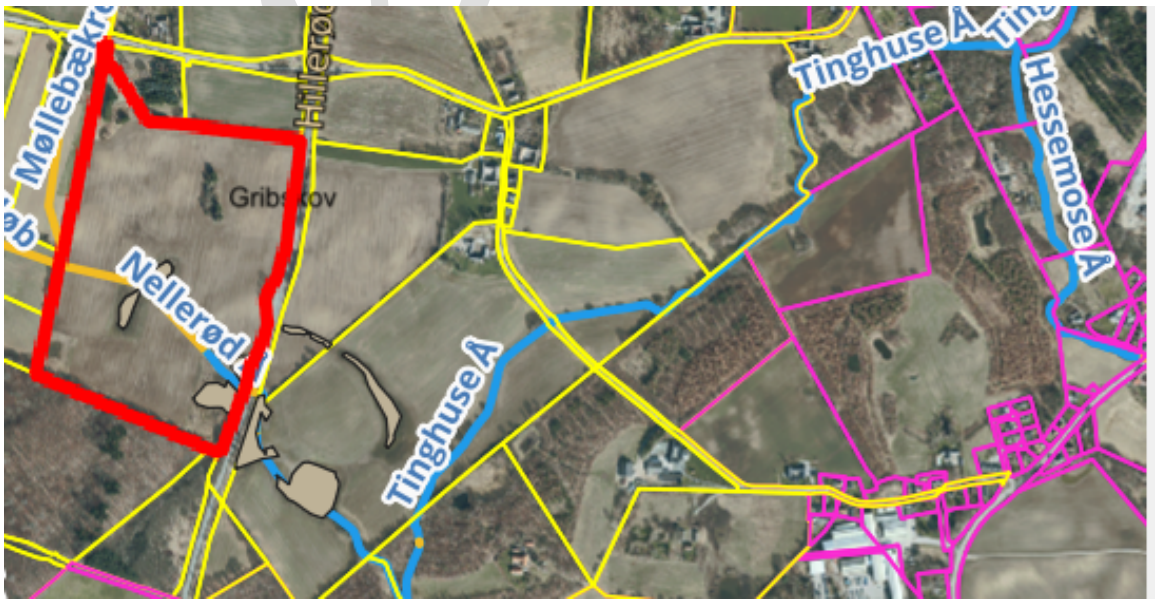
HØRING

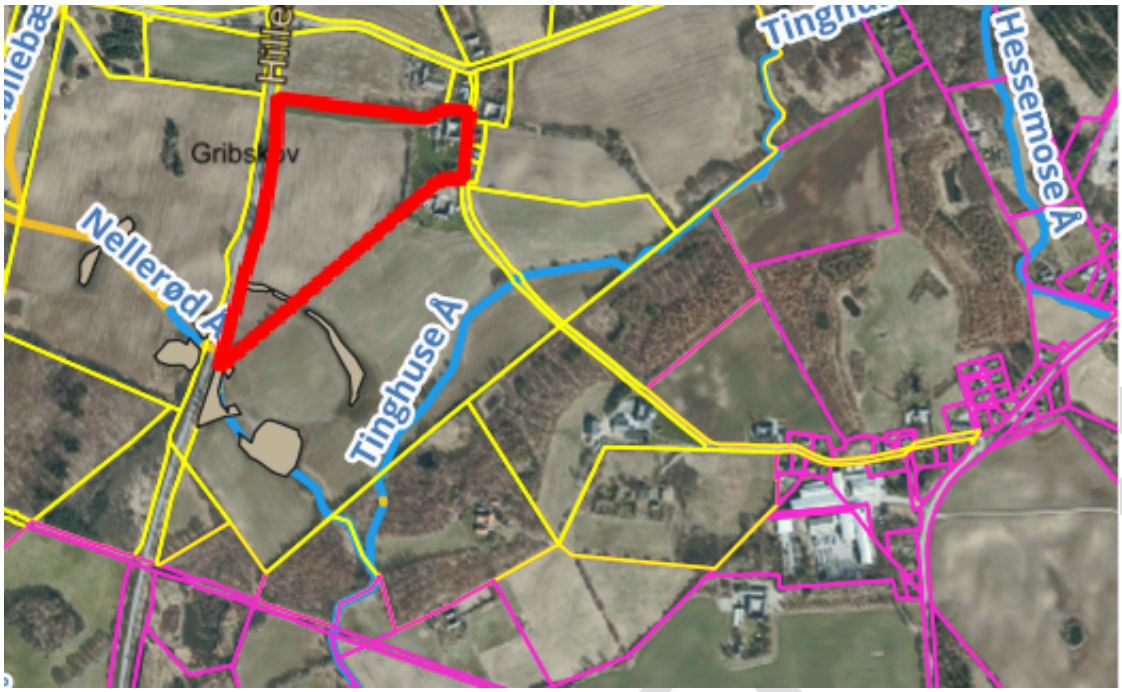
Figur 11: Modelberegnede arealer, der påvirkes af opstuvning som følge af bæverdæmningen (rød stribe) ved kote 13,4 m DVR90. Luftfotoet, som modelberegningen er vist på, er fra den 22. marts 2026. På tidspunktet for luftfotoets optagelse blev vandstanden målt til kote 13,556 m DVR90 og var dermed højere end den kote på 13,4 m DVR90, der lægges til grund for afgørelsen. Luftfotoet viser derfor en større faktisk udbredelse af vandpåvirkede arealer end den modelberegnede udbredelse ved kote 13,4 m DVR90.

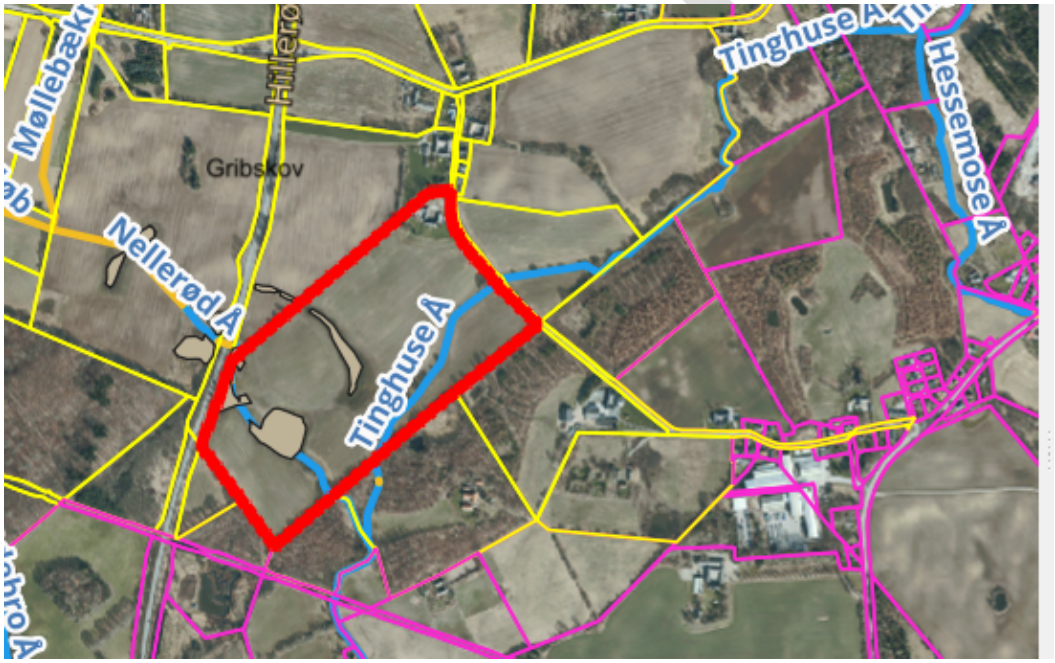
Figur 12: Farvede områder viser areal af områder indenfor matrikler der påvirkes af bæverdæmningen ved kote 13.4 DVR90

Figur 13: Registeret areal matr. nr 2e Nellerød By, Mårum, 188.791 m²

Figur 14: Registeret areal matr. nr 2a Nellerød By, Mårum, 85.094 m²

Figur 15: Registeret areal matr. 3a Nellerød By, Mårum, 195.230 m²

Kort bilag 2.
Oversigt over udvikling af primær dæmning

Foto 16: Foto af bævedæmning på Tinghuse Å st. 5388. d. 11. juli 2022.

HØRING

Figur 17: Foto af bæverdæmning i st. 5388. d. 9. august 2022.

Figur 18: Foto af bæverdæmning med rørgennemføring i st. 5388. d. 9. juli 2025

Figur 19: Foto af bæverdæmning st. 5388, den 3 juli 2026

Figur 20: Foto af Sekundær dæmning i st. 5.480. med ny aktivitet 6 juli 2026

Figur 21: 27.10.2026, st. 5388, 2 dage efter dæmning kollaps. Rør og rester af den ene side af dæmningen ses tilbage i vandløbet.

HØR

Figur 22: Genopbygning af dæmning et par meter opstrøms, den 29.10.2026, 4 dage efter kollaps

HØRI

Kort bilag 3.
Oversigt over påvirkning af Hillerødvejen

Figur 23: Luftfoto af besigtigelse område. Lilla stiplet linje er rørlagte vejafvanding i form af dræn, lilla prikker er vejbrønde, hvor brønd markeret med rød ring er olieudskillerbrønd, lilla optrukken linje er vejgrøfter og blå optegnet linje er det kommunale vandløb Nellerød Å.